

ДИРЕКТИВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ 2003/41/ЄС
від 3 червня 2003 року
про діяльність установ трудового пенсійного забезпечення та нагляд за ними

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ ТА РАДА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

має бути центральним елементом мети, що полягає у зміцненні європейської соціальної моделі.

Беручи до уваги Договір про заснування Європейського Співтовариства, та, зокрема, його статтю 47(2), статтю 55 та статтю 95(1);

Беручи до уваги пропозицію Комісії¹;

Беручи до уваги висновок Економічно-соціального комітету²;

Діючи згідно з процедурою, викладеною в статті 251 Договору³

(6) Ця Директива, таким чином, є першим кроком до внутрішнього ринку трудового пенсійного забезпечення, організованого в Європейському масштабі. Перенаправлення заощаджень у сектор трудового пенсійного забезпечення заохочується шляхом встановлення правила "обачливої особи" як базового принципу капіталовкладень і надання установам можливості працювати в транскордонному режимі, що сприяє економічному та соціальному поступові.

Оскільки:

(7) Пруденційні правила (економічні нормативи), викладені в цій Директиві, призначені як для того, щоб гарантувати високий рівень захищеності майбутнім пенсіонерам шляхом встановлення суворих стандартів нагляду, так і для того, щоб звільнити шлях для ефективного управління схемами трудового пенсійного забезпечення.

(1) Справжній внутрішній ринок фінансових послуг є винятково важливим для економічного зростання та створення робочих місць у Співтоваристві.

(2) У створенні цього внутрішнього ринку вже були здійснені значні досягнення, що дозволило фінансовим установам працювати в інших державах-членах та забезпечило високий рівень захисту споживачів фінансових послуг.

(8) Установи, які є повністю відокремленими від будь-яких підприємств-спонсорів та котрі працюють на основі фінансового забезпечення з єдиною метою, що полягає в наданні пенсій за віком, повинні користуватися свободою в наданні послуг та інвестуванні, що обмежується лише узгодженими пруденційними нормами, незважаючи на те, чи вважаються ці установи юридичними особами.

(3) Повідомлення Комісії "Імплементация бази для фінансових ринків: план заходів" визначає низку заходів, необхідних для оформлення внутрішнього ринку фінансових послуг, а Європейська Рада на своєму засіданні в Лісабоні 23 та 24 березня 2000 року передбачила впровадження цього плану заходів до 2005 року.

(9) Згідно з принципом субсидіарності, за державами-членами зберігається повна відповідальність за організацію своїх систем пенсійного забезпечення, а також за ухвалення рішень про роль кожної з трьох "опор" системи пенсійного забезпечення в окремих державах-членах. У контексті другої опори, за ними також обов'язково зберігається повна відповідальність за роль та функції різноманітних установ, що надають трудові пенсії за віком, таких як галузеві пенсійні фонди, корпоративні пенсійні фонди та компанії зі страхування життя. Ця Директива не має на меті поставити цю прерогативу під сумнів.

(4) План заходів для фінансових послуг виділяє, як нагальний пріоритет, потребу у розробці директиви про пруденційний нагляд за установами трудового пенсійного забезпечення, бо ці установи є великими фінансовими установами, котрі мають відігравати ключову роль у забезпеченні інтеграції, ефективності та ліквідності фінансових ринків, але для них немає цілісної законодавчої бази Співтовариства, що дозволила б їм повністю скористатися з переваг внутрішнього ринку.

(5) Оскільки системи соціального страхування перебувають під тиском, що зростає, трудові пенсії за віком дедалі більше ставатимуть їхнім доповненням у майбутньому. Ооднак таким чином, трудові пенсії за віком мають розвиватися, не ставлячи під сумнів важливість систем пенсійного забезпечення на основі соціального страхування в тому, що стосується надійного, тривалого та ефективного соціального захисту, який має гарантувати гідний рівень життя в похилому віці, а отже

(10) Національні правила щодо участі самозайнятих осіб в установах трудового пенсійного забезпечення є різними. У деяких державах-членах установи трудового пенсійного забезпечення можуть працювати на основі угод з галузями або галузевими групами, чії члени є самозайнятими, або безпосередньо з самозайнятими особами й найманими працівниками. У деяких державах-членах самозайнята особа може також стати членом установи, коли самозайнята особа виступає як роботодавець або надає свої професійні послуги підприємству. У деяких державах-членах самозайняті особи не можуть ставати членами установ трудового пенсійного забезпечення, якщо вони не відповідають певним вимогам, включаючи вимоги соціального та трудового законодавства.

⁽¹⁾ ОВ С 96 Е, 27.3.2001, С. 136.

⁽²⁾ ОВ С 155, 29.5.2001, С. 26.

⁽³⁾ Висновок Європейського Парламенту від 4 липня 2001 року (ОВ С 65 Е, 14.3.2002, С. 135), Спільна позиція Ради від 5 листопада 2002 року (поки не опублікована в Офіційному віснику) та рішення Європейського Парламенту від 12 березня 2003 року (поки не опубліковане в Офіційному віснику) та рішення Ради від 13 травня 2003 року.

- (11) Установи, які управляють схемами соціального забезпечення, котрі вже координуються на рівні Співтовариства, підлягають виключенню зі сфери застосування цієї Директиви. Водночас, необхідно взяти до уваги специфіку установ, котрі, в окремій державі-члені, управляють як схемами соціального забезпечення, так і схемами трудового пенсійного забезпечення.
- (12) Установи, які вже користуються законодавчою базою Співтовариства, в принципі, підлягають виключенню зі сфери застосування цієї Директиви. Водночас, оскільки такі установи можуть у деяких випадках пропонувати послуги трудового пенсійного забезпечення, важливо стежити за тим, щоб ця Директива не вела до спотворення конкуренції. Таких спотворень можна уникнути шляхом застосування пруденційних норм цієї Директиви до бізнесу компаній зі страхування життя в галузі трудового пенсійного забезпечення. Комісія має також ретельно контролювати ситуацію на ринку трудових пенсій та оцінювати можливість поширення факультативного застосування цієї Директиви на інші регульовані фінансові установи.
- (13) Націлюючись на забезпечення фінансової захищеності при виході на пенсію, то пенсії, які виплачуються установами трудового пенсійного забезпечення, мають, загалом передбачати довічну виплату пенсії. Виплати протягом певного періоду або виплати єдиною сумою також мають бути можливими.
- (14) Важливо стежити за тим, щоб люди похилого віку та інваліди не потрапляли під ризик бідності, й могли мати гідний рівень життя. Належне покриття біометричних ризиків у схемах трудових пенсій є важливим аспектом боротьби з бідністю та незахищеністю серед людей похилого віку. Організуючи схему пенсійного забезпечення, роботодавці та наймані працівники, або їхні представники мають розглянути можливість включення до схеми пенсійного забезпечення положень щодо покриття ризику вислуги й ризиків професійної неприцездатності, а також положень щодо утриманців, які переживають утримувача.
- (15) Надання державам-членам можливості виключити з обсягу національного імплементаційного законодавства установ, які управляють схемами пенсійного забезпечення й мають загалом менш, ніж 100 членів, може спростити нагляд у деяких державах-членах, не ставлячи під загрозу належне функціонування внутрішнього ринку в цій галузі. У той же час, цей підхід не повинен ставити під загрозу право таких установ призначати інвестиційних менеджерів та зберігачів, що зареєстровані в іншій державі-члені, та мають належні повноваження, для управління своїм інвестиційним портфелем і берігання своїх активів.
- (16) Такі установи, як "Unterstützungskassen" (каса взаємодопомоги) у Німеччині, де члени не мають юридичних прав на пенсії в певній сумі, а їхні інтереси захищаються обов'язковим страхуванням на випадок неплатоспроможності, підлягають виключенню зі сфери застосування цієї Директиви.
- (17) Для захисту членів та бенефіціарів установи трудового пенсійного забезпечення мають обмежувати свою діяльність напрямками, зазначеними в цій Директиві, та пов'язаними з ними напрямками діяльності.
- (18) У випадку банкрутства підприємства-спонсора член стикається з ризиком втрати як своєї роботи, так і набутих ним/нею прав на пенсію. Це робить необхідним забезпечення чіткого відокремлення такого підприємства та установи, а також встановлення мінімальних пруденційних стандартів для захисту членів.
- 19) Робота установ трудового пенсійного забезпечення та нагляд за ними в державах-членах здійснюється по-різному. У деяких державах-членах нагляд може здійснюватися не лише за самою установою, але й за особами або компаніями, вповноваженими такими установами управляти. Держави-члени повинні мати змогу враховувати таку специфіку за умов фактичного дотримання вимог, викладених у цій Директиві. Держави-члени також повинні мати змогу дозволяти страховим та іншим фінансовим установам управляти установами трудового пенсійного забезпечення.
- (20) Установи трудового пенсійного забезпечення є надавачами фінансових послуг, на яких покладено високу відповідальність за надання трудових пенсій за віком, тому вони мають відповідати певним мінімальним стандартам обачливості в тому, що стосується їхньої діяльності та умов роботи.
- (21) Значна кількість установ у певних державах-членах вважають необхідним пошук прагматичного рішення в тому, що стосується попереднього дозволу для установ. Водночас, якщо установа бажає управляти схемою в іншій державі-члені, від неї вимагається наявність попереднього дозволу, наданого компетентним органом держави-члена її походження.
- (22) Кожна держава-член має вимагати, щоб кожна установа, розташована на її території, складала річні облікові документи та річну звітність, що беруть до уваги кожна з пенсійних схем, якою керує така установа, а також, за можливості, річні облікові документи та річну звітність по кожній пенсійній схемі. Річні облікові документи та річна звітність, що містять достовірні та чесні відомості про активи, зобов'язання та фінансовий стан установи, і враховують кожна пенсійну схему, якою керує установа, належним чином затверджені вповноваженою особою, є суттєвим джерелом інформації для членів та бенефіціарів схеми й компетентних органів. Зокрема, вони дають компетентним органам змогу вести моніторинг фінансового стану установи й оцінювати спроможність установи виконати всі свої договірні зобов'язання.

(23) Винятково важливим є належне інформування членів та бенефіціарів пенсійних схем. Це особливо стосується запитів про надання відомостей щодо фінансового стану установи, договірних правил, пенсій та фактичного фінансування накопичених прав на пенсію, інвестиційної політики, а також управління ризиками та витратами.

(24) Інвестиційна політика установи є вирішальним фактором як надійності, так і доступності трудових пенсій. Отже, установи мають складати та, принаймні раз на три роки, переглядати заяву про принципи інвестування. Вона підлягає наданню компетентним органам, а також, на відповідний запит, членам і бенефіціарам кожної пенсійної схеми.

(25) Для виконання своїх функцій статутних обов'язків компетентні органи мають отримати адекватне право на інформацію та повноваження на втручання в тому, що стосується установ та осіб, які фактично ними керують. Якщо установа трудового пенсійного забезпечення передала суттєво важливі функції, такі як управління інвестиціями, інформатизацію або бухгалтерський облік, на виконання іншим компаніям ("аутсорсинг"), то повинна існувати можливість розширення права на інформацію та повноважень на втручання й на функції, передані на аутсорсинг, з метою перевірки виконання цих функцій відповідно до правил нагляду.

(26) Обачливий розрахунок технічних резервів є суттєвою умовою забезпечення виконання зобов'язань щодо виплати пенсій за віком. Технічні резерви мають розраховуватися на основі визнаних актуарних методів та засвідчуватися кваліфікованими особами. Максимальні процентні ставки мають обиратися обачливо відповідно до будь-яких чинних національних норм. Мінімальна сума технічних резервів має бути достатньою для подальшого здійснення виплат бенефіціарам, які вже відбуваються, та враховувати зобов'язання, які виникають із накопичених членами прав на пенсії.

(27) Ризики, що покриваються установами, є різними в різних державах-членах. Таким чином, держави-члени походження повинні мати можливість виконувати розрахунки технічних резервів на основі додаткових та більш докладних правил, ніж ті, що викладені в цій Директиві.

(28) Достатні та належні активи для покриття технічних резервів захищають інтереси членів та бенефіціарів пенсійної схеми в тому разі, якщо підприємство-спонсор стає неплатоспроможним. Зокрема, у випадках транскордонної діяльності, взаємне визнання принципів нагляду, що застосовуються в державах-членах, вимагає повного фінансування технічних резервів у будь-який час.

(29) Якщо установа не працює в транскордонному режимі, держави-члени повинні мати змогу дозволити дефіцитне фінансування за умови складення належного плану відновлення повного фінансування та з урахуванням вимог Директиви Ради 80/987/ЄЕС від 20 жовтня 1980 року про наближення законодавств держав-членів щодо захисту найманих працівників у разі неплатоспроможності їхнього роботодавця¹.

(30) У багатьох випадках саме підприємство-спонсор, а не сама установа може або підкривати будь-який біометричний ризик, або гарантувати певні виплати або показники інвестиційної діяльності. Водночас, у деяких випадках, саме установа забезпечує таке покриття або надання гарантій, а обов'язки спонсора вичерпуються, як правило, сплатою належних внесків. За таких обставин продукти, що пропонуються, є подібними до продуктів компаній зі страхування життя, тож такі установи повинні мати принаймні такі самі додаткові власні кошти, як компанії зі страхування життя.

(31) Установи є дуже довгостроковими інвесторами. Вилучення активів таких установ не може, як правило, здійснюватися в будь-яких інших цілях, окрім виплати пенсій за віком. Крім того, для адекватного захисту прав членів та бенефіціарів, установи повинні мати можливість обрати таку структуру активів, яка чітко відповідає природі та строкості їхніх зобов'язань. Ці аспекти роблять необхідними ефективний нагляд та такий підхід до правил інвестування, який надає установам достатню гнучкість в ухваленні рішень про найбезпечнішу та найефективнішу політику інвестування, й зобов'язує їх діяти обачливо. Таким чином, дотримання правила "обачливої особи", вимагає приведення інвестиційної політики у відповідність до структури членів конкретної установи трудового пенсійного забезпечення.

(32) Методи та практика нагляду є різними в різних державах-членах. Отже, держави-члени повинні мати певні дискреційні повноваження у визначенні конкретних правил інвестування, які вони бажають встановити для установ, розташованих на їхніх територіях. Проте, ці правила не повинні обмежувати вільний рух капіталу окрім тих випадків, коли це є виправданим з пруденційних (розсудливих) міркувань.

(33) Будучи довгостроковими інвесторами з дуже низькими ризиками ліквідності, установи трудового пенсійного забезпечення мають можливість вкладати кошти в неліквідні активи, такі як акції, а також на ринках ризикового капіталу в межах пруденційних лімітів. Вони також можуть користуватися перевагами міжнародної диверсифікації. Вкладення в акції, ризиковий капітал та валюти, інші ніж валюта зобов'язань, не повинні обмежуватися, окрім обмежень із пруденційних міркувань.

¹ ОВ L 283, 28.10.1980, С. 23 Директива з останніми змінами, внесеними Директивою Європейського Парламенту та Ради 2002/74/ЄС (ОВ L 270, 8.10.2002, С. 10).

(34) Проте, якщо установа працює в транскордонному режимі, компетентні органи держави-члена місця ведення діяльності можуть просити про застосування лімітів на вкладення в акції та подібні активи, не допущені до обігу на регульованому ринку, в акції та інші інструменти, емітовані тим самим підприємством, або в активи, деноміновані в невідповідних валютах, за умови застосування таких правил і до установ, розташованих у державі-члені місця ведення діяльності.

(35) Обмеження щодо вільного вибору установами затверджених управляючих активами та зберігачів обмежують конкуренцію на внутрішньому ринку, а тому підлягають скасування.

(36) Враховуючи вимоги національного соціального та трудового законодавства щодо організації пенсійного забезпечення, включаючи обов'язкове членство та результати колективних угод, установи повинні мати можливість надавати свої послуги в інших державах-членах. Їм має бути дозволено приймати підтримку з боку підприємств, розташованих в інших державах-членах, та керувати пенсійними схемами, що мають членів більш, ніж в одній державі-члені. Потенційно це може привести до значної економії на масштабі в таких установах, поліпшити конкурентоспроможність промисловості Співтовариства й заохотити трудову мобільність. Це вимагає взаємного визнання пруденційних стандартів. За належним забезпеченням виконання цих пруденційних стандартів мають спостерігати компетентні органи держави-члена походження, якщо не встановлено інших положень.

(37) Використання установою в одній державі-члені права управляти схемою трудового пенсійного забезпечення за договором в іншій державі-члені має відбуватися в повному обсязі з дотриманням положень чинного соціального та трудового законодавства держави-члена місця ведення діяльності настільки, наскільки воно стосується трудових пенсій, наприклад, щодо визначення та виплати пенсій за віком, і умов можливості передання пенсійних прав.

(38) Якщо схема є цільовою, то положення цієї Директиви застосовуються до такої схеми індивідуально.

(39) Важливо передбачити порядок співпраці між компетентними органами держав-членів у цілях здійснення нагляду та співпраці між такими органами й Комісією в інших цілях. У цілях виконання своїх обов'язків та сприяння послідовній і своєчасній імплементації цієї Директиви, компетентні органи мають надавати один одному відомості, необхідні для застосування положень Директиви. Комісія заявила про свій намір утворити комітет органів нагляду для заохочення співпраці, координації та обміну думками між

національними компетентними органами, й для сприяння послідовній імплементації цієї Директиви.

(40) Оскільки мета запропонованих заходів, а саме створення юридичної бази Співтовариства для установ трудового пенсійного забезпечення, не може бути в достатній мірі досягнутою державами-членами, а отже, з огляду на масштаб та наслідки цих заходів, вона може бути краще досягнутою Співтовариством, то Співтовариство може запроваджувати заходи згідно з принципом субсидіарності, викладеним у статті 5 Договору. Згідно з принципом пропорційності, викладеним у зазначеній статті, ця Директива не виходить за межі того, що є необхідним для досягнення зазначеної мети,

УХВАЛИЛИ ЦЮ ДИРЕКТИВУ:

Стаття 1

Предмет

Ця Директива встановлює правила початку та здійснення діяльності, що проводиться установами трудового пенсійного забезпечення.

Стаття 2

Сфера застосування

1. Ця Директива застосовується до установ трудового пенсійного забезпечення. Якщо, згідно з національним законодавством, установи трудового пенсійного забезпечення не мають статусу юридичних осіб, то держави-члени застосовують цю Директиву або до таких установ, або, відповідно до частини 2 цієї статті, до тих уповноважених осіб, які відповідають за управління ними та виступають від їхнього імені.

2. Ця Директива не застосовується до:

(а) установ, які управляють схемами соціального забезпечення, котрих стосуються Регламент (ЄЕС) № 1408/71¹ та Регламент (ЄЕС) № 574/72²;

1 Регламент Ради (ЄЕС) №1408/71 від 14 червня 1971 року про застосування схем соціального забезпечення до найманих осіб, самозайнятих осіб і членів їхніх родин, що переміщуються в межах Співтовариства (ОВ L 149, 5.7.1971, С. 2). Регламент з останніми змінами, внесеними Регламентом Європейського Парламенту та Ради (ЄС) №1386/2001 (ОВ L 187, 10.7.2001, С. .)

2 Регламент Ради (ЄЕС) №574/72 від 21 березня 1972 року, що закріплює процедуру імплементації Регламенту (ЄЕС) №1408/71 про застосування схем соціального забезпечення до найманих осіб, самозайнятих осіб і членів їхніх родин, що переміщуються в межах Співтовариства (ОВ L 74, 27.3.1972, С. 1). Регламент з останніми змінами, внесеними Регламентом Комісії (ЄС) №410/2002 (ОВ L 62, 5.3.2002, С. 17).

(b) установ, котрих стосуються Директива 73/239/ЄЕС¹, Директива 85/611/ЄЕС², Директива 93/22/ЄЕС³, Директива 2000/12/ЄС⁴ та Директива 2002/83/ЄС⁵;

(c) установ, що працюють на засадах розподілу ("pay-as-you-go"- виплата пенсій з поточних доходів);

(d) установ, де працівники підприємств-спонсорів не мають юридичних прав на пенсії, та де підприємство-спонсор може в будь-який час погасити активи й не обов'язково виконати свої зобов'язання щодо виплати пенсій за віком;

(e) компаній, які використовують схеми облікового резерву, маючи на меті виплату пенсій за віком своїм працівникам.

Стаття 3

Застосування по відношенню до установ, які керують схемами соціального забезпечення

Ця Директива застосовується до установ трудового пенсійного забезпечення, які також керують обов'язковими пенсійними схемами для найманих працівників, котрі вважаються схемами соціального забезпечення, що регулюються Регламентами (ЄЕС) № 1408/71 та (ЄЕС) № 574/72, в тому, що стосується їхнього бізнесу з необов'язкового трудового пенсійного забезпечення. У такому випадку, зобов'язання та відповідні активи мають цільове призначення, а можливість їхнього передання до схем обов'язкового пенсійного забезпечення, які вважаються схемами соціального забезпечення, та у зворотному напрямку має бути виключена.

Стаття 4

Можливість застосування до установ, які регулюються Директивою 2002/83/ЄС

Держави-члени походження можуть ухвалити рішення про застосування положень Статей 9-16 та Статей 18-20 цієї Директиви до бізнесу з трудового пенсійного забезпечення страхових компаній, які регулюються Директивою 2002/83/ЄС. У такому випадку всі активи та зобов'язання, пов'язані з зазначеним бізнесом, мають цільове призначення, а управління ними та їхня організація здійснюються окремо від інших

1 Перша Директива Ради 73/239/ЄЕС від 24 липня 1973 року про координацію законів, нормативних актів та адміністративних положень щодо початку та здійснення діяльності з прямого страхування, окрім страхування життя (ОВ L 228, 16.8.1973, С. 3). Директива з останніми змінами, внесеними Директивою Європейського Парламенту та Ради 2002/13/ЄС (ОВ L 77, 20.3.2002, С. 17).

2 Директива Ради 85/611/ЄЕС від 20 грудня 1985 року про координацію законів, нормативних актів та адміністративних положень щодо підприємств для колективного інвестування в передавальні цінні папери (UCITS) (ОВ L 375, 31.12.1985, С. 3). Директива з останніми змінами, внесеними Директивою Європейського Парламенту та Ради 2001/108/ЄС (ОВ L 41, 13.2.2002, С. 35).

3 Директива Ради 93/22/ЄЕС від 10 травня 1993 року про інвестиційні послуги у сфері цінних паперів (ОВ L 141, 11.6.1993, С. 27). Директива з останніми змінами, внесеними Директивою Європейського Парламенту та Ради 2000/64/ЄС (ОВ L 290, 17.11.2000, С. 27).

4 Директива Європейського Парламенту та Ради 2000/12/ЄС від 20 березня 2000 року про початок і здійснення діяльності кредитних установ (ОВ L 126, 26.5.2000, С. 1). Директива з останніми змінами, внесеними Директивою 2000/28/ЄС (ОВ L 275, 27.10.2000, С. 37).

5 Директива Європейського Парламенту та Ради 2002/83/ЄС від 5 листопада 2002 року про страхування життя (ОВ L 345, 19.12.2002, С. 1).

напрямків діяльності страхових компаній без будь-яких можливостей передання.

У такому випадку, й лише в тому, що стосується їхнього бізнесу з трудового пенсійного забезпечення, до страхових компаній не застосовуються статті 20-26, 31 та 36 Директиви 2002/83/ЄС.

Держави-члени походження має забезпечити, щоб або компетентні органи, або органи, які відповідають за нагляд за страховими компаніями, котрі регулюються Директивою 2002/83/ЄС, перевіряли в рамках своєї наглядової роботи наявність суворого відокремлення відповідного бізнесу з трудового пенсійного забезпечення.

Стаття 5

Малі пенсійні установи та обов'язкові схеми

За винятком положень статті 19, держави-члени можуть вирішити не застосовувати цю Директиву, в повному обсязі або частково, до будь-якої установи, розташованої на їхніх територіях, котра керує пенсійними схемами, сукупна чисельність членів яких не перевищує 100 осіб. Незважаючи на це, таким установам має бути надане право застосовувати цю Директиву на добровільних засадах з урахуванням статті 2(2). стаття 20 може застосовуватися лише в разі застосування решти положень цієї Директиви.

Держави-члени можуть вирішити не застосовувати статті 9-17 до установ, у яких трудове пенсійне забезпечення здійснюється за статутом, відповідно до законодавства, та гарантується державним органом. стаття 20 може застосовуватися лише в разі застосування решти положень цієї Директиви.

Стаття 6

Визначення

Для цілей цієї Директиви:

(a) "установа трудового пенсійного забезпечення" або "установа" означає установу, незалежно від її правової форми, яка працює на засадах фінансового забезпечення (на основі вкладів), створена окремо від будь-якого підприємства-спонсора або групи осіб у цілях надання пенсій за віком у контексті професійної діяльності на основі угоди або договору, укладеного:

– індивідуально або колективно між роботодавцем (-ями) та працівником (-ами), або їхніми представниками, або

– з самозайнятими особами з дотриманням законодавства держави-члена походження та держави-члена місця ведення діяльності,

та яка веде діяльність, що безпосередньо з них впливає;

(b) "пенсійна схема" – це договір, угода, доручення на управління або правила, що визначають, які саме пенсії за віком надаються та на яких умовах;

(с) "підприємство-спонсор" – це будь-яке підприємство або інший орган, незважаючи на те, чи воно складається з однієї або кількох юридичних або фізичних осіб, котре виступає як роботодавець або як самозайнята особа, або будь-яка їхня комбінація, та яке сплачує внески в установу трудового пенсійного забезпечення;

(d) "пенсія за віком" – це кошти, що сплачуються у зв'язку з досягненням або очікуванням досягнення, виходу на пенсію або, якщо вони мають додатковий характер по відношенню до таких коштів і надаються на другорядних засадах, у формі платежів у зв'язку зі смертю, інвалідністю або припиненням трудових стосунків або у формі допоміжних платежів або послуг у випадку захворювання, бідності або смерті. Для забезпечення фінансової захищеності на пенсії, ці кошти, як правило, виплачуються у вигляді довічних платежів. Водночас, ці виплати можуть здійснюватися протягом певного періоду або єдиною сумою.

(e) "член" – це особа, чия трудова діяльність надає або надасть їй право на пенсію за віком згідно з положеннями пенсійної схеми;

(f) "бенефіціар" – це особа, яка отримує пенсію за віком;

(g) "компетентні органи" – це національні органи, яким доручено виконувати обов'язки, передбачені цією Директивою;

(h) "біометричні ризики" – це ризики, пов'язані зі смертю, інвалідністю та довголіттям (вислугою);

(i) "держава-член походження" – це держава-член, у якій установа має свій зареєстрований офіс та свою основну адміністрацію або, якщо в неї немає зареєстрованого офісу, свою центральну адміністрацію;

(j) "Держава-член місця ведення діяльності" – це держава-член, чие соціальне та трудове законодавство, що регулює сферу трудових пенсійних схем, застосовується до стосунків між підприємством-спонсором та членами.

Стаття 7

Діяльність установи

Кожна держава-член вимагає від установ, розташованих на її території, щоб вони обмежували свою діяльність операціями, пов'язаними з пенсіями за віком, та діяльністю, яка з них випливає.

Якщо, згідно зі статтею 4, страхова компанія керує власним бізнесом з трудового пенсійного забезпечення на основі цільового призначення своїх активів і зобов'язань, то активи й зобов'язання, що мають цільове призначення, обмежуються операціями, пов'язаними з пенсіями за віком, та діяльністю, яка з них випливає.

Стаття 8

Юридичне відокремлення підприємств-спонсорів та установ трудового пенсійного забезпечення

Кожна держава-член забезпечує юридичне відокремлення підприємства-спонсора та установи трудового пенсійного забезпечення, щоб захистити активи установи в інтересах її

членів та бенефіціарів на випадок банкрутства підприємства-спонсора.

Стаття 9

Умови діяльності

1. Кожна держава-член має забезпечити, наскільки це стосується всіх установ, розташованих на її території, щоб:

(a) установа була зареєстрована в національному реєстрі компетентним наглядовим органом або була вповноважена; у випадку транскордонної діяльності, про яку йдеться у статті 20, у реєстрі мають також бути зазначені держави-члени, в яких установа працює;

(b) установою керували особи з високою репутацією, котрі самі повинні мати належну професійну кваліфікацію та досвід, або користуватися послугами радників, що мають належну професійну кваліфікацію та досвід;

(c) було впроваджено належним чином сформульовані правила функціонування будь-якої пенсійної схеми, якою керує установа, і щоб члени були адекватно поінформовані про ці правила;

(d) усі технічні резерви розраховувалися та засвідчувалися актуарієм або, якщо не актуарієм, то іншим фахівцем у цій галузі, включаючи аудиторів, відповідно до національного законодавства, на основі актуарних методів, визнаних компетентними органами держави-члена походження;

(e) якщо підприємство-спонсор гарантує виплату пенсій за віком, воно брало на себе обов'язок з регулярного фінансування;

(f) члени були достатньою мірою поінформовані про умови пенсійної схеми, зокрема, про ті з них, які стосуються:

(i) прав та обов'язків сторін, що беруть участь у пенсійній схемі;

(ii) фінансових, технічних та інших ризиків, пов'язаних із пенсійною схемою;

(iii) природи та розподілу таких ризиків.

2. Згідно з принципом субсидіарності та належним чином урахувавши масштаб пенсійних виплат, що пропонуються в рамках соціального забезпечення, держави-члени можуть передбачити надання покриття на випадок довголіття (вислуги) та інвалідності, виплат для утриманців, що пережили одержувача, та гарантій повернення внесків як додаткових пільг для членів, якщо з цим погодяться роботодавці та наймані працівники, або їхні представники.

3. Держава-член може створювати умови щодо діяльності установи, розташованої на її території, дотриманням інших вимог, маючи на меті забезпечення адекватного захисту інтересів членів і бенефіціарів.

4. Держава-член може дозволяти установам, розташованим на її території, або вимагати від таких установ покладання обов'язків з управління такими установами, повністю або частково, на інших осіб, що діють від імені таких установ.

5. У випадку транскордонної діяльності, про яку йдеться в статті 20, умови діяльності установи визначаються на умовах попереднього вповноваження з боку компетентних органів держави-члена походження.

Стаття 10

Річні облікові документи та річна звітність

Кожна держава-член вимагає, щоб кожна установа, розташована на її території, складала річні облікові документи та річну звітність, враховуючи кожну з пенсійних схем, якими керує така установа, а також, за можливості, річні облікові документи та річну звітність по кожній пенсійній схемі. Річні облікові документи та річна звітність створюють достовірне та справедливе уявлення про активи, зобов'язання та фінансовий стан установи. Річні облікові документи та відомості, наведені у звітності, мають бути логічними, повними, чесно викладеними та належно затвердженими вповноваженими особами згідно з національним законодавством.

Стаття 11

Інформація, що підлягає наданню членам та бенефіціарам

1. Залежно від природи створеної пенсійної схеми, кожна держава-член забезпечує надання кожною з установ, розташованих на її території, інформації принаймні в обсязі, визначеному в цій статті.

2. Члени та бенефіціари, та/або, за необхідності, їхні представники отримують:

(а) на вимогу, річні облікові документи та річну звітність, про які йдеться у статті 10, а якщо установа відповідає за кілька схем, то ті документи та звіти, які стосуються саме їхньої пенсійної схеми;

(б) в розумно визначений строк, будь-яку інформацію з приводу змін у правилах пенсійної схеми.

3. Заява про принципи інвестиційної політики, про яку йдеться у статті 12, надається членам та бенефіціарам, та/або, за необхідності, їхнім представникам, на їхню вимогу.

4. Кожний член також отримує, на вимогу, детальну та суттєву інформацію про:

(а) плановий рівень пенсії за віком, якщо він визначений;

(б) рівень пенсій у випадку припинення трудових стосунків;

(с) якщо член несе інвестиційний ризик, діапазон варіантів інвестування, за необхідності, та фактичний інвестиційний портфель, а також відомості про рівень ризику та витрат, пов'язаних із інвестиціями;

(d) правила передання пенсійних прав до іншої установи трудового пенсійного забезпечення у випадку припинення стосунків найму. Кожного року члени отримують короткий опис стану установи, а також поточного рівня фінансування своїх нарахованих індивідуальних прав.

5. Кожний бенефіціар отримує, після виходу на пенсію або в разі настання терміну отримання інших виплат, відповідну інформацію про належні йому виплати та відповідні варіанти виплати.

Стаття 12

Заява про принципи інвестиційної політики

Кожна держава-член забезпечує те, щоб кожна з установ, розташованих на її території, готувала та, принаймні раз на три роки, переглядала письмову заяву про принципи інвестиційної політики. Ця заява має негайно переглядатися після будь-яких значних змін в інвестиційній політиці. Держави-члени вимагають, щоб ця заява висвітлювала, як мінімум, такі питання, як методи вимірювання інвестиційного ризику, процеси управління ризиком, що застосовуються, та розподіл стратегічних активів з урахуванням природи та строків пенсійних зобов'язань.

Стаття 13

Інформація, що підлягає наданню компетентним органам

Кожна держава-член забезпечує, щоб компетентні органи мали необхідні повноваження та засоби, наскільки це стосується всіх установ, розташованих на її території:

(а) для того, щоб вимагати від установи, членів її спостережної ради або інших керівників або директорів, або осіб, що контролюють установу, надання інформації про всі ділові питання або передання всіх ділових документів;

(б) щоб здійснювати нагляд за стосунками між установою та іншими компаніями, або між установами, якщо установи передають функції таким іншим компаніям або установам ("аутсорсинг"), якщо це впливає на фінансовий стан установи або є суттєво необхідним для ефективного нагляду;

(с) щоб регулярно отримувати заяву про принципи інвестиційної політики, річні облікові документи та річну звітність, а також усі документи, необхідні в цілях нагляду. Це можуть бути такі документи, як:

(i) внутрішні проміжні звіти;

(ii) актуарні оцінки та детальні припущення;

(iii) аналізи активів і зобов'язань;

(iv) підтвердження дотримання принципів інвестиційної політики;

(v) підтвердження сплати внесків відповідно до планів;

(vi) звіти осіб, що відповідають за аудит річних облікових документів, про які йдеться у статті 10;

(д) щоб проводити візні перевірки у приміщеннях установи та, за необхідності, візні перевірки функцій, переданих на аутсорсинг, на предмет їхнього виконання згідно з правилами нагляду.

Стаття 14

Повноваження на втручання та обов'язки компетентних органів

1. Компетентні органи вимагають від кожної установи, розташованої на їхній території, наявності належних адміністративних та облікових процедур, і адекватних механізмів внутрішнього контролю.

2. Компетентні органи мають повноваження на вжиття будь-яких заходів, включаючи, за необхідності, адміністративні або фінансові заходи, чи то по відношенню до будь-якої установи, розташованої на їхній території, чи то проти осіб, які керують установою, залежно від того, що є належним і необхідним для припинення або виправлення будь-яких порушень, що зачіпають інтереси членів і бенефіціарів.

Вони можуть також обмежувати та забороняти відчуження активів установи, якщо, зокрема:

(а) установа не сформувала достатні технічні резерви під весь бізнес або має недостатньо активів для покриття технічних резервів;

(б) установа не має нормативної суми власних коштів.

3. З метою захисту інтересів членів та бенефіціарів, компетентні органи можуть передавати повноваження осіб, які керують установою, розташованою на їхній території, згідно з законом держави-члена походження, повністю або частково, спеціальному представникові, спроможному здійснювати ці повноваження.

4. Компетентні органи можуть забороняти або обмежувати діяльність установи, розташованої на їхній території, зокрема, якщо:

(а) установа не забезпечує адекватного захисту інтересів членів та бенефіціарів;

(б) установа більше не відповідає умовам діяльності;

(с) установа серйозно не виконує своїх обов'язків, передбачених правилами, які її стосуються;

(д) у випадку транскордонної діяльності, установа не дотримується вимог соціального та трудового законодавства держави-члена місця ведення діяльності, які стосуються сфери трудових пенсій.

Будь-яке рішення про заборону діяльності установи обґрунтовується з наведенням конкретних причин і доводиться до відома відповідної установи.

5. Держави-члени стежать за тим, щоб рішення, ухвалені щодо установи за законами, нормативними актами та адміністративними положеннями, прийнятими згідно з цією Директивою, могли бути оскаржені в судовому порядку.

Стаття 15

Технічні резерви

1. Держава-член походження має забезпечити, щоб установи, які керують схемами трудового пенсійного забезпечення, завжди мали в тому, що стосується обсягу їхніх пенсійних схем, адекватну суму зобов'язань, які відповідають фінансовим зобов'язанням, котрі впливають з їхніх портфелів існуючих пенсійних договорів.

2. Держава-член походження має забезпечити те, щоб установи, які керують схемами трудового пенсійного забезпечення, якщо вони надають покриття біометричних ризиків та/або гарантують або показники інвестиційної діяльності, або певний рівень виплат, формували достатні технічні резерви в тому, що стосується обсягу цих схем.

3. Розрахунок технічних резервів відбувається щороку. Водночас, держава-член походження може дозволити виконувати такий розрахунок раз на три роки за умови надання установою членам та/або компетентним органам довідки або звіту про коригування за проміжні роки. Довідка або звіт віддзеркалюють відкориговані зміни в технічних резервах та зміни в ризиках, що покриваються.

4. Розрахунок технічних резервів виконується та засвідчується актуарієм або, якщо не актуарієм, то іншим фахівцем у цій галузі, включаючи аудиторів, відповідно до національного законодавства, на основі актуарних методів, визнаних компетентними органами рідної держави-члена, згідно з такими принципами:

(а) мінімальна сума технічних резервів розраховується за результатами достатньо обачливої актуарної оцінки, беручи до уваги всі зобов'язання за виплатами та внесками відповідно до пенсійних домовленостей установи. Вона має бути достатньою для подальшого здійснення виплат бенефіціарам, які вже відбуваються, та враховувати зобов'язання, які виникають із накопичених членами прав на пенсії. Економічні та актуарні припущення, обрані для оцінки зобов'язань також обираються обачливо, з відповідним запасом, за необхідності, на несприятливі відхилення.

(б) максимальні відсоткові ставки, що використовуються, обираються обачливо та визначаються згідно з усіма відповідними правилами держави-члена походження. Ці пруденційні процентні ставки визначаються з урахуванням:

– доходності відповідних активів установи та майбутніх інвестиційних доходів та/або

– ринкової доходності за високоякісними або державними облігаціями;

(с) біометричні таблиці, що використовуються для розрахунку технічних резервів, ґрунтуються на принципах обачливості з урахуванням основних характеристик групи членів та пенсійних схем, зокрема, очікуваних змін у рівні відповідних ризиків;

(d) метод та основа розрахунку технічних резервів мають, загалом, залишатися незмінними від одного фінансового року до іншого. Водночас, зміни в них можуть бути обґрунтовані змінами в юридичних, демографічних чи економічних обставинах, на основі яких визначаються припущення.

5. Держава-член походження може обумовити розрахунок технічних резервів дотриманням додаткових та більш докладних вимог, маючи на меті забезпечення адекватного захисту інтересів членів і бенефіціарів.

6. Маючи на меті подальшу гармонізацію правил розрахунку технічних резервів, що можуть бути виправдані – зокрема, відсоткових ставок та інших припущень, які впливають на рівень технічних резервів – Комісія раз на два роки або на вимогу держави-члена видає звіт про ситуацію навколо розвитку транскордонної діяльності.

Комісія пропонує будь-які заходи, необхідні для недопущення можливих викривлень, викликаних різними рівнями відсоткових ставок і для захисту інтересів бенефіціарів та членів будь-якої схеми.

Стаття 16

Фінансове забезпечення технічних резервів

1. Держава-член походження вимагає від кожної установи постійної наявності достатніх та належних активів для покриття технічних резервів у зв'язку з сукупним обсягом керованих нею пенсійних схем.

2. Держава-член походження може дозволити установі, на обмежений період часу, мати активи, недостатні для покриття технічних резервів. У такому випадку компетентні органи вимагають від установи ухвалення конкретного та надійного (виконуваного) плану відновлення з метою забезпечення виконання вимог частини 1 цієї статті. До цього плану застосовуються такі умови:

(a) установа розробляє конкретний та надійний (виконуваний) план відновлення необхідної суми активів для повного покриття технічних резервів у встановлений строк. План надається членам або, за необхідності, їхнім представникам, та/або підлягає затвердженню компетентними органами держави-члена походження;

(b) під час розробки плану враховується конкретний стан справ в установі, зокрема, структура активів і зобов'язань, профіль ризиків, план забезпечення ліквідності, віковий профіль членів, що мають право на отримання пенсії за віком, стартові схеми та схеми, за якими здійснюється перехід від дефіцитного фінансового забезпечення або часткового фінансового забезпечення до повного фінансового забезпечення;

(c) у випадку припинення пенсійної схеми протягом періоду, зазначеного вище в цій частині, установа повідомляє про це компетентні органи держави-члена походження. Установа

визначає порядок передання активів та відповідних зобов'язань іншій фінансовій установі або подібному органу. Цей порядок доводиться до відома компетентних органів держави-члена походження, а загальний огляд цього порядку надається членам або, за необхідності, їхнім представникам згідно з принципом конфіденційності.

3. У випадку транскордонної діяльності, про яку йдеться у статті 20, технічні резерви повинні завжди мати повне фінансове забезпечення у зв'язку з сукупним обсягом керованих установою пенсійних схем. У разі недотримання цих умов, компетентні органи держави-члена походження вживають заходів згідно зі статтею 14. Для дотримання цієї вимоги держава-член походження може встановити вимоги щодо забезпечення активів і зобов'язань.

Стаття 17

Власні регуляторні кошти

1. Держава-член походження має забезпечити те, щоб установи, які керують схемами пенсійного забезпечення, якщо саме установа, а не підприємство-спонсор бере на себе відповідальність за покриття біометричних ризиків або гарантує певні показники інвестиційної діяльності або певний рівень виплат, постійно мали достатньо додаткові буферні активи понад суму технічних резервів. Їхня вартість має відповідати типові ризику та базі активів у тому, що стосується всього діапазону схем. Ці активи мають бути вільними від будь-яких прогнозованих зобов'язань та слугують страховим капіталом для покриття різниці між очікуваними та фактичними витратами й прибутками.

2. У цілях розрахунку мінімальної суми цих додаткових активів застосовуються правила, викладені у статтях 27 та 28 Директиви 2002/83/ЄС.

3. Частина 1, водночас, не забороняє державам-членам вимагати від установ, розташованих на їхній території, наявності власних регуляторних коштів або встановлювати більш детальні правила за умови їхнього пруденційного обґрунтування.

Стаття 18

Правила інвестування

1. Держави-члени вимагають від установ, розташованих на їхній території, вкладати кошти відповідно з правилом "обачливої особи" та, зокрема, згідно з такими правилами:

(a) активи інвестуються в інтересах членів та бенефіціарів. У випадку потенційного конфлікту інтересів, установа або особа, яка управляє її портфелем, забезпечує здійснення інвестиції винятково в інтересах членів та бенефіціарів;

(b) активи інвестуються так, щоб забезпечити захищеність, якість, ліквідність і прибутковість портфелю в цілому.

Активи, які утримуються для покриття технічних резервів, також інвестуються у спосіб, що відповідає природі та строковості очікуваних у майбутньому пенсій за віком;

(c) активи, в основному, інвестуються на регульованих ринках. Інвестиції в активи, не допущені до обігу на регульованому фінансовому ринку, повинні в будь-якому разі утримуватися на розумному рівні;

(d) вкладення в деривативні інструменти є можливими настільки, наскільки вони сприяють зниженню інвестиційних ризиків або забезпечують ефективне управління портфелем. Вони мають оцінюватися на засадах обачливості з урахуванням базового активу, й включатися до оцінки активів установи. Установа також має уникати надмірного ризику єдиного контрагента та надмірного ризику інших операцій з похідними інструментами;

(e) активи диверсифікуються належним чином так, щоб уникнути надмірної залежності від будь-якого конкретного активу, емітента або групи підприємств, та накопичення ризику у портфелі в цілому.

Інвестиції в активи, емітовані одним емітентом або емітентами, що належать до однієї групи, не повинні вести до надмірної концентрації ризиків установи.

(f) інвестиції в підприємство-спонсор не повинні перевищувати 5% портфелю в цілому, а якщо підприємство-спонсор належить до групи, то інвестиції в підприємства, що належать до тієї самої групи, що й підприємство-спонсор, не повинні перевищувати 10% портфелю.

Якщо спонсорами установи є низка підприємств, то інвестиції в ці підприємства-спонсори здійснюються обачливо з урахуванням необхідності належної диверсифікації.

Держави-члени можуть ухвалити рішення про незастосування вимог, зазначених у підпунктах (e) та (f), до інвестицій у державні облігації.

2. Держава-член походження забороняє установі брати кошти в борг або виступати поручителем за треті сторони. Водночас, держави-члени можуть дозволити установам позичати кошти в обмеженому обсязі лише для забезпечення ліквідності й на тимчасовій основі.

3. Держави-члени не вимагають від установ, розташованих на їхній території, щоб вони вкладали кошти в конкретні категорії активів.

4. З урахуванням положень статті 12, держави-члени не повинні висувати ніяких вимог щодо попереднього затвердження інвестиційних рішень установи, розташованої на їхній території, або інвестиційного менеджера, або щодо регулярного надання відомостей про них.

5. Згідно з положеннями частин 1-4, держави-члени можуть установити докладніші правила для установ, розташованих на їхніх територіях, включаючи кількісні правила, за умови

пруденційного обґрунтування таких правил, з метою врахування сукупного обсягу схем, якими керують такі установи. Зокрема, держави-члени можуть застосовувати положення щодо інвестування аналогічні положенням Директиви 2002/83/ЄС.

Зокрема, держави-члени не повинні заважати установам:

(a) вкладати до 70% активів, що покривають технічні резерви або весь портфель для схем, у яких члени несуть інвестиційні ризики, в акції, обігові цінні папери, аналогічні акціям та корпоративним облігаціям, допущеним до обігу на регульованих ринках, та ухвалювати рішення про відносну частку цих цінних паперів у своєму інвестиційному портфелі. За умови пруденційного обґрунтування, держави-члени, однак, можуть установити нижчий ліміт для установ, які надають пенсійні продукти з довгостроковою гарантією відсоткової ставки, несуть інвестиційний ризик та самостійно забезпечують гарантію;

(b) вкладати до 30% активів, що покривають технічні резерви, в активи, деноміновані в інших валютах, ніж валюта зобов'язань;

(c) вкладати кошти на ринках ризикового капіталу.

6. Частина 5 не позбавляє держави-члени права вимагати застосування до установ, розташованих на їхній території, суворіших правил інвестування, в тому числі, на індивідуальній основі, за умови пруденційного обґрунтування цих правил, зокрема, у світлі зобов'язань, взятих на себе установою.

7. У випадку транскордонної діяльності, про яку йдеться в статті 20, компетентні органи кожної з держав-членів місця ведення діяльності можуть вимагати, щоб правила, викладені у другому пункті, застосовувалися до установи у державі-члені походження. У такому випадку, ці правила застосовуються лише до тієї частини активів установи, яка припадає на діяльність, що проводиться в конкретних державах-членах місця ведення діяльності. Крім того, вони застосовуються лише тоді, коли до установ, розташованих у державі-члені місця ведення діяльності, застосовуються аналогічні або суворіші правила.

Правила, про які йдеться у першому пункті, є такими:

(a) установа не повинна вкладати більше 30% цих активів у акції, інші цінні папери, аналогічні акціям та борговим цінним паперам, недопущені до обігу на регульованому ринку, або установа має вкласти принаймні 70% таких активів у акції, інші цінні папери, аналогічні акціям та борговим цінним паперам, допущені до обігу на регульованому ринку;

(b) установа повинна вкладати не більше 5% цих активів у акції, інші цінні папери, аналогічні акціям, в облігації, боргові цінні папери та інші інструменти грошового ринку й ринку капіталу, емітовані одним і тим самим підприємством, і не більше 10% таких активів у акції, інші цінні папери, аналогічні акціям, в облігації, боргові цінні папери та інші інструменти грошового ринку й ринку капіталу, емітовані підприємствами, що належать до однієї групи;

(с) установа не повинна вкладати більше 30% цих активів у активи, деноміновані в інших валютах, ніж валюта зобов'язань.

Для дотримання цих вимог держава-член походження може встановити вимоги щодо цільового призначення активів.

Стаття 19

Управління та зберігання

1. Держави-члени не обмежують установи у призначенні для управління інвестиційним портфелем інвестиційних менеджерів з іншої держави-члена, належним чином уповноважених для здійснення цієї діяльності, згідно з Директивами 85/611/ЄЕС, 93/22/ЄЕС, 2000/12/ЄС та 2002/83/ЄС, а також тих, яких згадано у статті 2(1) цієї Директиви.

2. Держави-члени не обмежують установи у призначенні для зберігання своїх активів зберігачів з іншої держави-члена, належним чином уповноважених згідно з Директивою 93/22/ЄЕС або Директивою 2000/12/ЄС, або прийнятих як депозитарій у цілях Директиви 85/611/ЄЕС.

Положення цієї частини не забороняють державі-члену походження робити призначення депозитарію або зберігача обов'язковим.

3. Кожна держава-член вживає необхідних заходів для отримання нею за своїм національним законодавством можливості заборонити, згідно зі статтею 14, вільне відчуження активів, що перебувають на зберіганні в депозитарію або зберігача, розташованого на її території, на вимогу держави-члена походження установи.

Стаття 20

Транскордонна діяльність

1. Враховуючи вимоги національного соціального та трудового законодавства щодо організації систем пенсійного забезпечення, включаючи обов'язкове членство та результати колективних угод, держави-члени дозволяють підприємствам, розташованим на їхній території, спонсорувати установи трудового пенсійного забезпечення, вповноважені в інших державах-членах. Вони також дозволяють установам трудового пенсійного забезпечення, вповноваженим на своїх територіях, приймати спонсорство з боку підприємств, розташованих на територіях інших держав-членів.

2. Установа, яка бажає прийняти спонсорство з боку підприємства-спонсора, розташованого на території іншої держави-члена, підлягає попередньому дозволу компетентних органів своєї держави-члена походження згідно зі статтею 9(5). Вона повідомляє про свій намір прийняти спонсорство з боку підприємства-спонсора, розташованого на території іншої держави-члена, компетентним органам держави-члена походження, де їй надано дозвіл.

3. Держави-члени вимагають від установ, розташованих на їхніх територіях, котрим пропонується спонсорство з боку підприємства, розташованого на території іншої держави-члена, надання зазначеної нижче інформації під час подання повідомлення, зазначеного в частині 2:

(а) назви держави-члена (держав-членів) місця ведення діяльності;

(б) назви підприємства спонсора;

(с) основних характеристик пенсійної схеми, яка використовуватиметься для підприємства-спонсора.

4. Якщо компетентному органу держави-члена походження було надано повідомлення відповідно до частини 2 цієї статті, і якщо в нього немає підстав сумніватися в тому, що адміністративна структура або фінансовий стан установи, або висока репутація та професійна кваліфікація або досвід осіб, які керують установою, є сумісними з операціями, запропонованими у державі-члені місця ведення діяльності, то протягом трьох місяців після отримання всіх відомостей, зазначених у частині 3, він має передати ці відомості компетентним органам держави-члена місця ведення діяльності та відповідно поінформувати установу.

5. Перш ніж установа розпочне управління пенсійною схемою для підприємства-спонсора в іншій державі-члені, компетентні органи держави-члена місця ведення діяльності мають, протягом двох місяців з дати отримання інформації, зазначеної в частині 3, повідомити компетентні органи держави-члена походження, за необхідності, про вимоги соціального та трудового законодавства у сфері трудових пенсій, згідно з якими має здійснюватися управління пенсійною схемою, котру спонсорує підприємство у державі-члені місця ведення діяльності, а також про всі правила, які підлягають застосуванню згідно зі статтею 18(7) та частиною 7 цієї статті. Компетентні органи держави-члена походження доводять цю інформацію до відома установи.

6. Після отримання повідомлення, зазначеного в частині 5, або в разі неотримання повідомлення від компетентних органів держави-члена походження про завершення періоду, передбаченого в частині 5, установа може розпочати управління пенсійною схемою, котра спонсорується підприємством у державі-члені місця ведення діяльності, згідно з вимогами соціального та трудового законодавства держави-члена місця ведення діяльності, які стосуються сфери трудових пенсій, а також з будь-якими правилами, що підлягають застосуванню відповідно до статті 18(7) та частини 7 цієї статті.

7. Зокрема, до установи, яка спонсорується підприємством-спонсором, розташованим в іншій державі-члені, у тому, що стосується відповідних членів, застосовуються також усі інформаційні вимоги, встановлені компетентними органами держави-члена місця ведення діяльності для установ, розташованих у такій державі-члені згідно зі статтею 11.

8. Компетентні органи держави-члена місця ведення діяльності інформують компетентні органи держави-члена походження про будь-які значні зміни у вимогах соціального та трудового законодавства у сфері схем трудових пенсій, які можуть справити вплив на характеристики пенсійної схеми настільки, наскільки це стосується функціонування пенсійної схеми, котру спонсорує підприємство у державі-члені місця ведення діяльності, а також у будь-яких правилах, які підлягають застосуванню згідно зі статтею 18(7) та частиною 7 цієї статті.

9. Установа підлягає постійному нагляду з боку компетентних органів держави-члена місця ведення діяльності на предмет виконання в її діяльності вимог трудового та соціального законодавства у сфері схем трудових пенсій держави-члена місця ведення діяльності, про які йдеться в частині 5, а також дотримання інформаційних вимог, зазначених у частині 7. У разі виявлення порушень під час такого нагляду, компетентні органи держави-члена місця ведення діяльності негайно повідомляють про це компетентні органи держави-члена походження. Компетентні органи держави-члена походження, спільно з компетентними органами держави-члена місця ведення діяльності, вживають необхідних заходів для того, щоб забезпечити припинення установою виявлених порушень соціального та трудового законодавства.

10. Якщо, незважаючи на заходи, вжиті компетентними органами держави-члена походження, або через брак відповідних заходів у державі-члені походження, установа й надалі порушує відповідні норми соціального та трудового законодавства держави-члена місця ведення діяльності, які стосуються сфери схем трудових пенсій, то компетентні органи держави-члена місця ведення діяльності можуть, поінформували компетентні органи рідної держави-члена, вжити відповідних заходів для відвернення або покарання подальших порушень, включаючи, наскільки це є суто необхідним, заборону установі працювати в державі-члені місця ведення в діяльності на підприємство-спонсор.

Стаття 21

Співпраця між державами-членами та Комісією

1. Держави-члени забезпечують у належний спосіб єдине застосування цієї Директиви шляхом регулярного обміну інформацією та досвідом, маючи на меті розвиток передової практики у цій сфері та тісну співпрацю, а також, завдяки цьому, недопущення спотворення конкуренції та створення умов, необхідних для безпроблемного транскордонного членства.

2. Комісія та компетентні органи держав-членів тісно співпрацюють з метою спрощення нагляду за операціями установ трудового пенсійного забезпечення.

3. Кожна держава-член інформує Комісію про всі значні складнощі, викликані застосуванням цієї Директиви.

Комісія та компетентні органи зацікавлених держав-членів якнайскоріше вивчають такі складнощі з метою опрацювання відповідного розв'язання.

4. Через чотири роки після набрання чинності цієї Директивою, Комісія випустить звіт з оглядом:

(а) практики застосування Статті 18 та поступу, досягнутого в адаптації національних систем нагляду, та

(б) практики застосування другого пункту статті 19(2), зокрема, ситуації, що складеться на той час у державах-членах у тому,

що стосується використання депозитаріїв, та, за необхідності, ролі, яку вони відіграють.

5. Компетентні органи держави-члена місця ведення діяльності можуть звернутися з проханням до компетентних органів держави-члена походження ухвалити рішення про цільове призначення активів і зобов'язань установи, як передбачено статтею 16(3) та статтею 18(7).

Стаття 22 **Імплементация**

1. Держави-члени вводять у дію закони, підзаконні акти та адміністративні положення, необхідні для виконання цієї Директиви, до 23 вересня 2005 року. Про це вони невідкладно інформують Комісію.

При ухваленні таких заходів державами-членами такі повинні містити посилання на цю Директиву або супроводжуватися таким посиланням під час свого офіційного оприлюднення. Методи виконання таких посилань визначаються державами-членами.

2. Держави-члени доводять до відома Комісії текст основних положень національного законодавства, ухваленого ними у сфері, що регулюється цією Директивою.

3. Держави-члени можуть відкласти до 23 вересня 2010 року застосування статті 17(1) та (2) до установ, розташованих на їхній території, які, станом на дату, зазначену в частині 1 цієї статті, не мають мінімальної суми власних регулятивних коштів, передбаченої згідно зі статтями 17(1) та (2). Водночас, установи, які бажають управляти пенсійними схемами в транскордонному режимі, у рамках положень статті 20, не можуть робити це доти, доки вони не виконають правил цієї Директиви.

4. Держави-члени можуть відкласти до 23 вересня 2010 року застосування статті 18(1)(f) до установ, розташованих на їхніх територіях. Водночас, установи, які бажають управляти пенсійними схемами в транскордонному режимі, у рамках положень статті 20, не можуть робити це доти, доки вони не виконають правил цієї Директиви.

Стаття 23 **Набрання чинності**

Ця Директива набирає чинності в день публікації в *Офіційному віснику Європейського Союзу*.

Стаття 24 **Адресати**

Цю Директиву адресовано державам-членам.

Вчинено в Люксембурзі, 3 червня 2003 року.

За Європейський Парламент
Голова
П. КОКС

За Раду
Голова
Н. ХРИСТОДУЛАКІС